

רשות ההגבלים העסקיים

החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 בדבר

מתן פטור מאישור הסדר כובל

הסכם בין תחנות הרדיו האזוריות לבין שפ"א – שירותי פרסומת

אזוריים בע"מ

1. פתח דבר

ביום 16 דצמבר 2002 הונחה על שולחני בקשה למתן פטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988, להסכם בין תחנות הרדיו האזוריות (להלן: "התחנות") לבין שפ"א – שירותי פרסומת אזוריים בע"מ (להלן: "שפ"א")

לאחר שבחנתי את ההסדר ואת הכבילות המצויות בו, כמו גם את השפעתם האפשרית על התחרות בשוק הרלוונטי, ולאחר שנועצתי בועדה לפטורים ולמיזוגים, שוכנעתי כי הכבילות אינן מגבילות את התחרות בחלק ניכר של השוק המושפע מן ההסדר; וכי הן אינן פוגעות פגיעה של ממש בתחרות בשוק כאמור; כי עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה; וכי אין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו. מטעמים אלו ראוי ההסדר לפטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 (להלן: "חוק ההגבלים העסקיים") בשל הנימוקים שיפורטו להלן.

2. ההסכם

תחנות הרדיו האזוריות הן תחנות שידור בעלות זיכיון לשידורי רדיו מכוח חוק הרשות השניה לטלוויזיה ולרדיו, התש"ן-1990 (להלן: "חוק הרשות השניה"). כיום קיימות 13 תחנות אזוריות; 11 מתוכן התקשרו בהסכמים הרלוונטים לפטור זה.

שפ"א – שירותי פרסומת אזוריים בע"מ עוסקת בשיווק של פרסומות ברדיו האזורי בחבילות שמיועדות ללקוחות ארציים או לקוחות שמעוניינים בפרסום במספר אזורים גאוגרפיים. בפעילותה של שפ"א יש כדי לייעל ולשפר את תהליך מכירת הפרסומות לפרסום במספר תחנות אזוריות ולאפשר לתחנות הרדיו האזורי להפוך יחדיו למתחרה רלוונטי גם במכירת פרסום ארצי. ככלל, התקשרויותיה של שפ"א עם התחנות הן וולונטריות ואין בין התחנות לשפ"א התחייבות לבלעדיות או למתן תנאים מועדפים כלשהן.

ההסכם לשיתוף הפעולה בין התחנות לבין שפ"א בפרסום נלווה להסכם בין חברת החדשות של הערוץ השלישי בע"מ לבין התחנות לפיו מפיקה חברת החדשות של הערוץ השלישי מהדורות חדשות עבור התחנות האזוריות. במסגרת שידור החדשות ישדרו התחנות הודעת חסות של תחזית מזג האוויר אשר תמכר באופן משותף עבור כל התחנות באמצעות שפ"א. שווק הפרסומת (הודעת החסות) יעשה על ידי שפ"א בבלעדיות ועל-כן הוגשה הבקשה למתן הפטור מאישור הסדר כובל.

3. השפעת ההסכם על התחרות

בין חלק מאזורי השידור של התחנות קיימת חפיפה גאוגרפית המאפשרת מידה של תחרות ביניהן. לכן, ככלל, יש להבטיח ששיתופי פעולה שנוגעים לכל התחנות או לרובן ואשר נערכים בבלעדיות המונעת שווק על ידי כל תחנה בנפרד לא יביאו להפחתת תחרות אזורית זו. בנסיבות העניין מצאתי כי אין בהסכם זה כדי לפגוע בתחרות בחלק ניכר מהשווק או להפחיתה באופן ממשי.

מהמידע שנמסר לי היקף שיתוף הפעולה מצומצם ומהווה חלק שולי של כ- 5% מהפעילות של התחנות תוך שמירה על פעילותן העצמאית במכירת פרסום אזורי: מדובר בפחות מ- 10 דקות פרסומת ביום מתוך יותר מ- 200 דקות המותרות לפרסום לכל תחנה. גם מבחינה כספית לא מצאתי שמכירת החסות מהווה חלק משמעותי מהכנסות התחנות האזוריות באופן המציב חשש להפחתה ממשית של התחרות שביניהן.

זאת ועוד, ככל שעשויה להיות להסדר זה השפעה כלשהי על מכירת זמן פרסום ארצי היא עשויה להגביר את התחרות שכן היא חלק מפעילות התחנות המבקשות לחזק את מעמדן יחדיו כמתחרה ארצי. מכל מקום, גם במישור זה מדובר בפעילות בשיעורים זניחים בהשוואה להיקף הפעילות הכולל של מכירת פרסומות ארציות ברדיו.

לצד העדר חששות תחרותיים של ממש נמצא ששיתוף הפעולה והבלעדיות הכרוכה בו נחוצים בשל אופי מכירת הפרסום בחסות. הואיל והחסות נמכרת בכל התחנות במקביל והיא מהווה למעשה בבחינת "מוצר" אחד שימכר ללקוח אחד, ובשים לב למאפייניהם של שידורי החסות יש הצדקה כי השווק יעשה על ידי משווק אחד שיפעל באופן נמרץ ולא על ידי מספר משווקים הפועלים במקביל למכירת אותו מוצר.

בנוסף, נמקו התחנות כי מימונה של מערכת החדשות החדשה תלויה במתן בלעדיות לגורם אחד שיבטיח את הצלחת המיזם ושהתחייב לתמורה מינמלית. בהעדר מימון סבורות התחנות שיש חשש לקיומה ורווחיותה של מערכת החדשות החדשה. מערכת החדשות החדשה נדונה בהחלטת הפטור מיום 11.2.2003 שם נקבע שהיא מקדמת את התחרות בתחום שידורי החדשות ברדיו ומאפשרת לתחנות לקבל מוצר שמותאם להן ואטרקטיבי יותר עבורן.

4. סוף דבר

לאחר שנועצתי בוועדה לפטורים ומיזוגים, ראיתי לנכון להשתמש בסמכות הנתונה לי בסעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים ולהעניק את הפטור המבוקש.

תוקפו של פטור זה למשך תקופת ההסכמים או למשך שלוש שנים, לפי המוקדם.

בהתאם לסעיף 15(א) לחוק ההגבלים העסקיים נתונה החלטתי זו לערר בפני אב בית הדין להגבלים עסקיים על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל עליו ניתן הפטור.

דרור שטרום, עו"ד

הממונה על הגבלים עסקיים

ירושלים, ל' סיון תשס"ג

30 יוני 2003